

Bruselj, 19. julij 2021
(OR. en)

10968/21

HYBRID 48
DISINFO 25
AG 69
CYBER 216
DIGIT 103
AUDIO 72
FREMP 216
CMPT 12

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Posebno poročilo ERS št. 09/2021 z naslovom: Dezinformacije, ki vplivajo na EU, se obravnavajo, vendar problem še ni rešen – sklepi Sveta (19. julij 2021)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Posebnem poročilu ERS št. 09/2021 z naslovom
Dezinformacije, ki vplivajo na EU, se obravnavajo, vendar problem še ni rešen, ki so bili sprejeti na
3809. seji Sveta 19. julija 2021.

Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 09/2021 z naslovom: Dezinformacije, ki vplivajo na EU, se obravnavajo, vendar problem še ni rešen

SVET EVROPSKE UNIJE –

- (1) POZDRAVLJA Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 09/2021 z naslovom **Dezinformacije, ki vplivajo na EU, se obravnavajo, vendar problem še ni rešen (v nadaljnjem besedilu: poročilo)** in SE SEZNANJA z ugotovitvami in priporočili Računskega sodišča v zvezi z obravnavanjem dezinformacij;
- (2) Svet OPOZARJA NA ustrezne sklepe Evropskega sveta¹ in Sveta², PRIZNAVA, da je treba okrepiti in še razširiti prizadevanja ter nadgrajevati obstoječe in nove pobude, kot so akcijski načrt za evropsko demokracijo³, akcijski načrt proti dezinformacijam⁴, kodeks ravnanja glede dezinformacij⁵ ter Akcijski načrt za medijski in avdiovizualni sektor⁶, kar vključuje tudi iskanje ustreznih rešitev v okviru zakonodajnih pogajanj o predlogu akta o digitalnih storitvah, in druge, da bi zaščitili Evropsko unijo, njene države članice, državljane Unije in institucije EU pred dezinformacijami, nadalje pa PONOVRNO POUDARJA, da je treba sosedstvu EU in Zahodnemu Balkanu pomagati pri krepitevi odpornosti proti dezinformacijam in tujemu vmešavanju;

¹ Zlasti sklepe Evropskega sveta iz junija 2019, marca 2019, decembra 2018, oktobra 2018, junija 2018, marca 2018, junija 2015 in marca 2015.

² Zlasti sklepe o krepitevi odpornosti in preprečevanju hibridnih groženj, tudi dezinformacij v okviru pandemije COVID-19 (ST 13626/20), sklepe o dopolnilnih prizadevanjih za krepitev odpornosti in preprečevanje hibridnih groženj (ST 14972/19) ter sklepe o varovanju svobodnega in pluralističnega sistema medijev (ST 13260/20).

³ ST 13678/20 INIT.

⁴ JOIN(2018) 36 final.

⁵ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=54454

⁶ COM(2020) 784 final.

- (3) OPOZARJA, da si prizadeva za izboljšanje ukrepov za boj proti dezinformacijam in manipuliranju z informacijami iz tujine ter PONOVRNO POUDARJA, da so sicer za obravnavanje groženj, kot so dezinformacije, v skladu s sklepi Sveta iz decembra 2019 v prvi vrsti odgovorne države članice, vendar je hkrati potreben celovit vsevladni in vsedružbeni pristop, ki bo zajemal dobro delujoče sodelovanje in usklajevanje, kot je navedeno v sklepih Sveta iz decembra 2020⁷;
- (4) POUDARJA, da je treba pri vseh ukrepih za boj proti dezinformacijam spoštovati človekove pravice in temeljne svoboščine, zlasti svobodo izražanja in demokratičnega javnega diskurza, ter zagotoviti dostop do informacij in svobodo medijev, tudi v času volitev;
- (5) PRIZNAVA napredek, ki je bil v skladu z ustreznimi sklepi Sveta dosežen pri izvajanju akcijskega načrta proti dezinformacijam, in UGOTAVLJA, da je bilo od takrat sprejetih več pobud in da je bil vzpostavljen sistem hitrega obveščanja, ki je postal pomemben instrument za institucije EU in države članice za izmenjavo informacij in omogočanje skupnih dejavnosti, tudi s sodelovanjem z mednarodnimi partnerji, kot sta skupina G7 in NATO;

⁷ ST 13626/20.

- (6) PRIZNAVA, da so oddelek ESZD za strateško komuniciranje in njegove projektne skupine (projektna skupina East Stratcom, projektna skupina za Zahodni Balkan, projektna skupina za jug) bistveno pripomogli k širšim prizadevanjem EU v boju proti dezinformacijam ter k boljši ozaveščenosti o dejavnostih dezinformiranja in širjenju dezinformacij ter k njihovi prepoznavnosti, med drugim z vodilnim projektom EUvsDisinfo, tudi v zvezi s pandemijo COVID-19, kot je opisano v skupnem sporočilu iz leta 2020⁸, ter OPOZARJA na stališče, navedeno v sklepih iz decembra 2020, v katerem je Svet pozval Komisijo in visokega predstavnika, naj razvijeta celovit, sistematičen in proaktiven pristop k obravnavanju različnih pojavov v okviru celovitih prizadevanj EU in držav članic za reševanje tega izziva, in sicer s preventivnimi ukrepi, odkrivanjem, opredelitvijo in ugotavljanjem izvora, pa tudi z ustreznimi in učinkovitimi odzivi politike, ki bi lahko sovražnim tujim državam in nedržavnim akterjem povzročili stroške, ter s krepitvijo družbene odpornosti, zaščito integritete javne razprave in drugimi sredstvi;
- (7) SE ZAVEDA izzivov, ki so pred nami, da so dezinformacije vse bolj izpopolnjene, da je v te dejavnosti vpleten čedalje širši krog akterjev in da se nove tehnologije hitro razvijajo, ter POZIVA Komisijo in visokega predstavnika, naj Svet redno obveščata o najnovejšem dogajanju in o ukrepih, sprejetih za obravnavanje izzivov zaradi dezinformacij; Svet v zvezi s tem UGOTAVLJA, da je akcijski načrt za evropsko demokracijo, ki je bil predstavljen konec leta 2020, pomemben politični dokument, s katerim se posodablja nekateri vidiki akcijskega načrta proti dezinformacijam;
- (8) OPOZARJA na stališče, navedeno v sklepih Sveta iz decembra 2020, in POZIVA vse deležnike, naj še povečajo svoja prizadevanja in podprejo uresničevanje ciljev, opredeljenih v akcijskem načrtu proti dezinformacijam, pri čemer naj upoštevajo hitre spremembe v digitalnem in tradicionalnem medijskem okolju ter s tem povezane izzive, na primer potrebo po nadaljnjem izboljšanju medijske pismenosti in oblikovanju celovite vseevropske strategije za medijsko in digitalno pismenost, da bi utrdili pluralizem, neodvisnost in preglednost ter da bi države članice izmenjale najboljše prakse in bi se vzpostavil odpornejši demokratični okvir;

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0008&from=SL>

- (9) SPODBUJA vse institucije, organe in agencije EU, naj izboljšajo usklajevanje med institucijami in znotraj njih, da bi bili odzivi EU usklajeni in bi se skladali s cilji, predstavljenimi v akcijskem načrtu proti dezinformacijam, pa tudi z drugimi sorodnimi politikami in zakonodajnimi pobudami EU o boju proti dezinformacijam;
- (10) POUDARJA, da je treba ustrezno spremljati in ocenjevati napredek, dosežen pri izvajanju ukrepov za zaščito Evropske unije, njenih držav članic, državljanov Unije ter institucij, organov in agencij EU pred dezinformacijami, zato POZIVA Komisijo in visokega predstavnika, naj preučita možnosti za okrepitev odgovornosti, vključno z možnostjo oblikovanja okvira za obveščanje javnosti in krepitev vloge civilne družbe – poleg poročanja Svetu – pri izvajanju teh dejavnosti;
- (11) POZDRAVLJA napovedane pobude in delo, ki poteka v okviru akcijskega načrta za evropsko demokracijo, saj gre za prizadevanja ob pravem času za posodobitev akcijskega načrta proti dezinformacijam, pa tudi v okviru zakonodajnih pogajanj o predlogu akta o digitalnih storitvah, ter PONOVRNO POUDARJA, da je treba – skladno s predlogi v novih političnih in zakonodajnih pobudah – vzpostaviti ustrezen, celovit in učinkovit okvir za povečanje odgovornosti spletnih platform, ter POZIVA Svet, naj se prek svojih ustreznih pripravljalnih teles ves čas udeležuje vseh nadaljnjih razpravah o izvajanju in napredku glede navedenih pobud;
- (12) POZDRAVLJA nedavno sprejetje smernic za okrepitev kodeksa ravnanja glede dezinformacij in bo podrobno preučil vsebino okrepljenega kodeksa ravnanja glede dezinformacij, v zvezi s tem pa tudi POUDARJA, da je treba še okrepiti odgovornost spletnih platform;

- (13) PONOVRNO POUDARJA, da je treba hitro opredeliti prizadevanja v ustreznih evropskih institucijah kot prednostna in jim dodeliti zadostna sredstva, ter poziva Komisijo in visokega predstavnika ter države članice, naj še naprej krepijo oddelek ESZD za strateško komuniciranje, tudi njegove človeške vire, in nadaljujejo razvoj sistema hitrega obveščanja, da bi ga bilo mogoče kar najbolje izkoristiti in da bi se sistem hitrega obveščanja vzpostavil kot celovita platforma za države članice in institucije EU, ki se bo splošno uporabljala in bo omogočala izmenjavo informacij in znanja, vzpostavljanje mrež ter bolj usklajen odziv na dezinformacije;
- (14) MENI, da bi bilo treba glede na vse večjo vlogo novih akterjev v kampanjah dezinformiranja pregledati mandat oddelka ESZD za strateško komuniciranje in ga morda razširiti ter UGOTAVLJA, da je treba pri takšnem pregledu upoštevati, da se narava groženj spreminja in se lahko pojavijo novi akterji, pri čemer mora prednostno razvrščanje še naprej temelji na tveganju, in da je treba oddelku ESZD za strateško komuniciranje določiti jasne politične cilje;
- (15) POZIVA evropsko opazovalnico digitalnih medijev, naj si še bolj prizadeva za učinkovito izpolnjevanje svojih ciljev in za bolj enakomerno geografsko pokritost, ter POUDARJA, da si je treba z nadaljnjimi ukrepi prizadevati za medijsko in digitalno pismenost v vseh starostnih skupinah pa tudi za pluralnost medijev, njihovo neodvisnost in za neodvisno preverjanje dejstev, da bi državljane in združenja Unije spodbudili k odkrivanju dezinformacij in drugih tveganjih, ki jih ustvarja in še zaostreje uporaba novih tehnologij, ter povečali zavest o teh tveganjih;
- (16) ZAGOTAVLJA, da bo Svet v prihodnjih mesecih nadaljeval podrobno obravnavo izvajanja akcijskega načrta proti dezinformacijam in nadaljnjih dokumentov ter razpravo o njem, pri tem pa upošteval pripombe iz poročila. Svet POUDARJA da je treba k obravnavi različnih zakonodajnih in političnih pobud za boj proti dezinformacijam na ravni EU pristopiti usklajeno, hitro, na podlagi medsebojnega dopolnjevanja in enotno, ob hkratnem upoštevanju suverenost držav članic, da bi se izognili razdrobljenosti politike in podvajanju ukrepov.